

برترین نشریات علمی

دانشگاه آزاد را بشناسید



سارا طاهری
محرران گروه دانشگاه

مجلات علمی نقش مهمی در حیات فکری دانشگاه‌ها و موسسات عالی بازی کرده و بستری فراهم می‌کنند تا نویسندگان و پژوهشگران مختلف بتوانند آثار خود را در ابعادی وسیع در اختیار دیگران قرار بدهند. اما آنچه مهم است کیفیت این مجلات است زیرا محققان و پژوهشگران تلاش دارند مقالات خود را در نشریه‌ای چاپ کنند که ارزشمندتر از سایر مجلات باشد. در اینجاست که بحث رتبه‌بندی مجلات نمود پیدا می‌کند. اقدامی که دانشگاه آزاد از سال ۹۴ به آن ورود کرده و برای رسیدن به این هدف سامانه‌ای را نیز برای ارزیابی مجلات طراحی کرد. از آن سال تاکنون هر سال مجلات دانشگاه بر اساس شاخص‌هایی ارزیابی

مدیر نشریات علمی و ترویج علم دانشگاه آزاد درباره فرآیند روند ارزیابی مجلات و اهداف مدنظر دانشگاه آزاد توضیح داد: «نشریات دانشگاه آزاد از سال ۱۳۸۲ با تعداد محدود فعالیت خود را آغاز کردند. بعد از گذشت مدت زمانی برای استانداردسازی و نظارت بهتر و بیشتر بر روی فرآیند کیفیت نشریات، ارزیابی در دستور کار قرار گرفت. به تبع در گام نخست یک سامانه طراحی شد تا همه نشریات به صورت یکپارچه بر روی آن دیده شوند و پس از ارزیابی نتایج بر روی همان سامانه برای مشاهده بازگذاری شد تا این نشریات بتوانند با یکدیگر قابل مقایسه باشند. او در ادامه با بیان اینکه شاخص‌ها و پارامترهای ارزیابی در دوره‌های نخست بسیار ساده و ابتدایی بودند اضافه کرد: «در واقع فقط می‌خواستیم نشریات را از حالت ضعیف و غیراستاندارد خارج کرده و استاندارد کنیم. بنابراین این شاخص‌های ارزیابی در ابتدا ضعیف بود؛ در نتیجه برای آنکه آنها به یک استاندارد نزدیک شوند، این اقدام انجام شد.»

اهدافمان کمک به مجلات

برای نمایش در پایگاه‌های بین‌المللی است

او در مورد هدف اصلی ارزیابی نشریات عنوان کرد: «کمک به مجلات برای نمایش در پایگاه‌های بین‌المللی و دیده شدن و ارتقای سطح کیفی و کمی مجلات هدف اصلی ارزیابی است. به عبارت دیگر سعی برای مچ‌گیری با برادگیری بی‌پایه و اساسی از نشریات نداریم، بلکه به دنبال این هستیم تا به کمک یکدیگر و همکاری دیگر اعضای نشریه، نشریه مذکور را به استانداردهای ملی و بین‌المللی رسانده تا به عنوان نشریات شاخص شناخته شود. تا امروز نیز به طور تقریبی اهداف مدنظر تحقق یافته است.» کاشفی درخصوص روند تغییر شاخص‌های ارزیابی در سال‌های بعد گفت: «در چهار ارزیابی اولیه شاخص‌های ساده و ابتدایی را مدنظر قرار داده‌ام و در سال‌های بعد و آهسته این شاخص‌ها جایگزین شاخص‌های سخت‌تر شدند. البته تا به امروز ارزیابی‌ها به صورت شکلی بوده و هنوز به سمت ارزیابی‌های محتوایی از مجلات نرفته‌ام که آن هم دلایل خاص خود را دارد.»

دسته‌بندی نشریات در ۴ گروه

مدیر نشریات علمی و ترویج علم دانشگاه آزاد درباره آخرین دوره ارزیابی شکلی نشریات دانشجویی اظهار کرد: «آخرین یا یازدهمین دوره ارزیابی نشریات برگزار شده و نتایج آن نیز بر روی سامانه بازگذاری شده است. در این دوره ۹ شاخص مدنظر قرار گرفت. این شاخص‌ها برگرفته از پارامترهای وزارت علوم و بین‌المللی هستند. به بیان دیگر، به دنبال نزدیک شدن نشریات دانشگاه آزاد اسلامی به استانداردهای لازم است. براساس این شاخص‌ها و ارزیابی‌ای که در شهریور ماه امسال صورت گرفت، نشریات به ۴ دسته یا گروه A+ با امتیاز ۹۰ تا ۱۰۰، گروه A با امتیاز ۸۰ تا ۹۰، گروه B با امتیاز ۶۵ تا ۸۰ و گروه C با امتیاز ۶۵ در این دوره تقسیم شدند.» او درباره تاثیر این گروه‌ها در عملکرد دانشجویان توضیح داد: «این گروه‌ها باعث می‌شود نشریات برای دفاع دانشجویان امتیازهای متفاوتی بگیرند و همچنین، برای ارتقای استایند در هیات‌های میزبان امتیازهای مختلفی را کسب کنند. بر این اساس نشریات را دسته بندی کردیم و برای آنها امتیازهای متفاوتی در نظر گرفته شده است. امید است از سال آینده این نشریات با توجه به اینکه همگی به استانداردهای لازم شکلی رسیده‌اند؛ مورد ارزیابی محتوایی نیز قرار گیرند. البته این اقدام ممکن است کار را برای مجلات کمی سخت کند اما این اقدام به نفع خود نشریات است.» کاشفی با تاکید بر اینکه در نتیجه همان سخت‌گیری‌های بجای شکلی باعث شده امروز بهترین نشریات کشور در اختیار دانشگاه آزاد باشد، گفت: «مجله Journal of Nanostructure in Chemistry دانشگاه آزاد واحد شرف‌دار برترین IF در JCR دارد. دسته‌ای از مجلات ای‌اس‌آی که دارای ایمپکت فاکتور (IF) با ضریب تاثیر هستند به اصطلاح جی‌سی‌آر نامیده می‌شوند. این مجله مجله شاخص کشور است.» او در ادامه اظهار کرد: «به همین ترتیب مجله‌های دیگری با شاخص Q1 و از این دست بسیار در دانشگاه آزاد وجود دارد. امروز به جرات می‌توان گفت دانشگاه در زمینه نشریات بسیار جدی است و دکتر طهرانچی به عنوان رئیس دانشگاه آزاد به دنبال ارتقای کیفی نشریات هستند. برای رسیدن به این مهم نیز هرگونه امکانات در اختیار نشریات قرار می‌گیرد تا به سمت و سوی مدنظر و سیاست‌های دانشگاه هدایت شوند.»

آغاز فعالیت سامانه ارزیابی نشریات از سال ۱۳۹۴

مدیر نشریات علمی و ترویج علم دانشگاه آزاد درخصوص تغییرات ارزیابی و شاخص‌ها از ابتدا تا به امروز بیان کرد: «سامانه نشریات با نام «سامانه ارزیابی نشریات دانشگاهی آزاد اسلامی» https://eval.journals.iau.ir است. در اینجا باید دوباره ذکر کنم که نشریات دانشجویی از سال‌های ۱۳۸۲ فعالیت خود را به صورت جدی در واحدهای دانشگاه آزاد آغاز کردند و این نشریات به تدریج ایجاد شدند. اما ارزیابی‌ها از همان سال‌ها اتفاق نمی‌افتادند و در آن سال‌ها خیلی بحث ارزیابی و نظارت بر نشریات مانند امروز مطرح نبود. سامانه ارزیابی از سال ۱۳۹۴ فعالیت خود را آغاز کرد و بستری برای دیده شدن مجلات در کنار یکدیگر با امتیازات، نقاط قوت و ضعف، وضعیت انتشار، امکان نشریه را فراهم کرد. حتی با این سامانه بستری فراهم شد تا افراد بتوانند با اعضا لینک شده و مقالات خود را به آنها ارسال کنند.» کاشفی توضیح داد: «به بیان دیگر در ابتدای فعالیت نشریات، سامانه‌ای وجود نداشت و تنها نشریات به صورت فیزیکی با تاخیر و عناوین

رتبه	عنوان نشریه	واحد متولی	امتیاز در ارزیابی ۱۴۰۲	
۱	International Journal of Environmental Science and Technology	علوم و تحقیقات تهران	۱۰۰+	
۲	Iranian Journal of Earth Sciences	مشهد	۱۰۰+	
۳	Journal of Nanostructure in Chemistry	شهرقدس	۱۰۰+	
۴	ادبیات و زبان‌های مجلی ایران زمین	یاسوج	۱۰۰+	
۵	برنامه‌ریزی و توسعه محیط شهری (سیاستگذاری محیط شهری سابق)	شیراز	۱۰۰+	
۶	روش‌های هوشمند در صنعت برق	نجف‌آباد	۱۰۰+	
۷	فناوری‌های نوین مهندسی برق در سیستم انرژی سبز (فناوری‌های نوین در مهندسی برق و سیستم انرژی سبز سابق)	اصفهان (خوراسگان)	۱۰۰+	
۸	Geoconservation Research	اصفهان (خوراسگان)	۹۷+	
۹	International Journal of Nano Dimension	تنکابن	۹۷+	
۱۰	Journal of computer and Robotics	قزوین	۹۷+	
۱۱	Journal of Theoretical and Applied Physics	علوم و تحقیقات تهران	۹۷+	
۱۲	آنالیز سازه - زلزله	مرآغه	۹۷+	
۱۳	پیشرفت‌های مالی و سرمایه‌گذاری	اسفراین	۹۶+	
۱۴	Advances in Mathematical Finance and Application	اراک	۹۵+	
۱۵	Food & Health	علوم و تحقیقات تهران	۹۵+	
۱۶	Fuzzy Optimization and Modeling Journal	قائم‌شهر	۹۵+	
۱۷	International Aquatic Research	تنکابن	۹۵+	
۱۸	International Journal of Agricultural Science Research & Technology	شوشتر	۹۵+	
۱۹	International Nano Letters	کرمانشاه	۹۵+	
۲۰	Journal of Nuts	دامغان	۹۵+	
۲۱	Journal of Solid Mechanics	اراک	۹۵+	
۲۲	Mathematical Sciences	کرج	۹۵+	
۲۳	Progress in Biomaterials	تهران مرکزی	۹۵+	
۲۴	Space Ontology International Journal	قزوین	۹۵+	
۲۵	Trends In Phytochemical Research	شاهرود	۹۵+	
۲۶	خط‌مشی‌گذاری عمومی در مدیریت	علوم و تحقیقات تهران	۹۵+	
۲۷	مطالعات زبان و ادبیات غنایی	نجف‌آباد	۹۵+	
۲۸	International Journal of Medicinal Herbs (Journal of Herbal Drugs سابق)	شهرکرد	۹۴+	
۲۹	Iranian Journal of Catalysis	شهرضا	۹۴+	
۳۰	Journal of Optimization in Industrial Engineering	قزوین	۹۴+	
۳۱	پژوهش‌های اعتقادی کلامی	ساوه	۹۴+	
۳۲	Journal of System Management	شیراز	۹۳+	
۳۳	تحقیق در علوم دندانپزشکی	دندانپزشکی	۹۳+	
۳۴	مدیریت بهداشت و درمان	علوم و تحقیقات تهران	۹۳+	
۳۵	International Journal of Advanced Design and Manufacturing Technology	اصفهان (شهر مجلسی)	۹۲+	
۳۶	Journal of Food Biosciences and Technology	علوم و تحقیقات تهران	۹۲+	
۳۷	Journal of Modern Processes in Manufacturing and Production	نجف‌آباد	۹۲+	
۳۸	Majlesi Journal of Electrical Engineering	اصفهان (شهر مجلسی)	۹۲+	
۳۹	اکوفیتوشیمی گیاهان دارویی	گرگان	۹۲+	
۴۰	جستارنامه ادبیات تطبیقی	یزد	۹۲+	
۴۱	دراسات الادب المعاصر	جیرفت	۹۲+	
۴۲	عرفان اسلامی	زنجان	۹۲+	
۴۳	علوم غذایی و تغذیه	علوم و تحقیقات تهران	۹۲+	
۴۴	مطالعات جامعه‌شناختی در ورزش (مطالعات راهبردی جامعه‌شناختی در ورزش سابق)	اصفهان (خوراسگان)	۹۲+	
۴۵	تحقیقات منابع طبیعی تجدیدشونده	علوم و تحقیقات تهران	۹۱+	
۴۶	International Journal of Foreign Language Teaching & Research	نجف‌آباد	۹۱+	
۴۷	Journal of Language and Translation	تهران جنوب	۹۱+	
۴۸	Journal of Research in Dental and Maxillofacial Sciences	دندانپزشکی	۹۱+	
۴۹	تفسیر و تحلیل متون زبان و ادبیات فارسی (دهخدا)	کرج	۹۱+	
۵۰	زن و جامعه	مرودشت	۹۱+	
۵۱	فیزیولوژی مخ پطی گیاهی	گرگان	۹۱+	
۵۲	مطالعات محیطی هفت حصار	همدان	۹۱+	
۵۳	Anthropogenic Pollution Journal	اردبیل	۹۰+	
۵۴	Applied Linguistic Studies	علی‌آبادکتول	۹۰+	
۵۵	Creative City Design	مشهد	۹۰+	
۵۶	International Journal of Applied Arts Studies	یزد	۹۰+	
۵۷	International Journal of Energy and Environmental Engineering	تهران جنوب	۹۰+	
۵۸	International Journal of Finance, Accounting and Economic Studies	علوم و تحقیقات تهران	۹۰+	
۵۹	International Journal of Political Science	تهران جنوب	۹۰+	
۶۰	International Journal of Recycling of Organic Waste in Agriculture	اصفهان (خوراسگان)	۹۰+	
۶۱	Iranian Journal of Applied Animal Science	رشت	۹۰+	
۶۲	Journal of Applied Dynamic Systems and Control	علی‌آبادکتول	۹۰+	
۶۳	Journal of Radar and Optic Remote Sensing	یزد	۹۰+	
۶۴	Signal Processing and Renewable Energy	تهران جنوب	۹۰+	
۶۵	ادبیات عرفانی و اسطوره‌شناختی	تهران جنوب	۹۰+	
۶۶	ادوات مخابراتی Journal of Telecommunication Devices	اصفهان (شهر مجلسی)	۹۰+	
۶۷	اعضاءات تقدیه فی الادبیین العربی و الفارسی	کرج	۹۰+	
۶۸	اقتصاد مالی	تهران مرکزی	۹۰+	
۶۹	اقتصاد محاسباتی	تهران غرب	۹۰+	
۷۰	پژوهش‌نامه ادب حماسی	رودهن	۹۰+	
۷۱	پژوهش‌های مدیریت راهبردی	معاونت دانشجویی فرهنگی دانشگاه	۹۰+	
۷۲	تحقیق در عملیات و کاربردهای آن	لاهیجان	۹۰+	
۷۳	برسانند؛ مهم‌ترین و بهترین کار تولید علم همین نشریات علمی است، حتی پژوهشگران ادامه کارهای پژوهشگران قبلی را از طریق همین نشریات ادامه می‌دهند. به بیان دیگر اهمیت زیادی در تولید و ترویج علم دارند. به همین دلیل نشریات در ترویج علم جایگاه بسیار بالایی دارند.»	تحلیل بازار سرمایه	۹۰+	
۷۴		دانش‌گزار آفرینی	۹۰+	
۷۵		زبان و ادبیات فارسی	مشهد	۹۰+
۷۶		سیاست‌پژوهی ایرانی (سپهر سیاست سابق)	قم	۹۰+
۷۷		سیاستگذاری شهری و منطقه‌ای	اهواز	۹۰+
۷۸		سیستم‌های پرورشی و ارتباطی چندرسانه‌ای هوشمند	زنجان	۹۰+
۷۹		فیزیولوژی حرکت و تندرستی	علی‌آبادکتول	۹۰+
۸۰		فضای زیست	قزوین	۹۰+
۸۱		فقه و مبانی حقوق اسلامی	بناب	۹۰+
۸۲		گفتمان سیاسی انقلاب اسلامی (گفتمان انقلاب اسلامی)	تهران مرکزی	۹۰+
۸۳		مدیریت بازاریابی	علوم و تحقیقات تهران	۹۰+
۸۴		مدیریت توسعه و تحول	قزوین	۹۰+
۸۵		مدیریت سبز	علی‌آبادکتول	۹۰+
۸۶		مطالعات ادبیات تطبیقی	جیرفت	۹۰+
۸۷		مطالعات حقوقی فضای مجازی	مرآغه	۹۰+
۸۸		مطالعات میان‌رشته‌ای مدیریت بازاریابی	علی‌آبادکتول	۹۰+
۸۹		مطالعات مدیریت و توسعه پایدار	زاهدان	۹۰+
۹۰		معمار شهر	تهران غرب	۹۰+
۹۱		مهندسی مخابرات جنوب	بوشهر	۹۰+
۹۲		توأوری در علوم و فناوری غذایی	سبزوار	۹۰+
۹۳		توأوری در مدیریت ورزشی	علوم و تحقیقات تهران	۹۰+

سه‌شنبه ۱۹ دی ۱۴۰۲

شماره ۴۰۵۳

WWW.FDN.IR

FARHIKHTEGANDAILY

۵۱۰

تعداد کل نشریات دانشگاه

۲۱۶

تعداد نشریات علمی حوزه فنی مهندسی، علوم پایه و کشاورزی

۲۷۲

تعداد نشریات علمی حوزه علوم انسانی و هنر

۲۲

تعداد نشریات علمی حوزه علوم پزشکی

۴